

MECANISME ALE DEZVOLTĂRII POLISEMIEI LA CONTACTUL TERMENILOR INFORMATICI CU LIMBA COMUNĂ

MONICA-MIHAELA RIZEA

Departamentul de Cercetare și Dezvoltare, Softwin, București

1. Un rol important în dezvoltarea *polisemiei terminologice* îl are fenomenul *migrării* (termenilor), atât spre alte domenii, cât și spre limba comună, fiind determinat, în principal, de noile realități extralingvistice: pe de o parte tendința de „democratizare a cunoașterii” sau de „laicizare a științelor”, iar, pe de altă parte, dezvoltarea unor domenii interdisciplinare, unde specialiștii cu formații diferite sunt implicați în cercetarea aceluiași obiect de studiu.

Revendicându-se *terminologiei externe*¹, *descriptive* sau *terminologiei din perspectivă lingvistică*, articolul are drept scop evidențierea unor mecanisme ale dezvoltării polisemiei în cazul termenilor informatici care migrează spre limba comună (LC), „limbajul informaticii reprezentând astăzi, nu numai pentru limba română, limbajul tehnic cu cea mai spectaculoasă ascensiune și cu cel mai puternic impact asupra limbii comune” – Zafiu (2001: 86).

Dacă avem în vedere doar situația migrării spre LC, literatura de specialitate este dominată de două perspective, în funcție de situația termenului într-un sistem binar sau ternar:

Într-un sistem binar (termen vs cuvânt), *polisemia* este o consecință a *derivării semantice*, în momentul în care termenul migrează spre LC și dezvoltă, plecând de la sensul la origine specializat, noi sensuri conotative prin încălcarea registrului stilistic².

Într-un sistem ternar, unitatea lexicală nu este propriu-zis nici termen, nici cuvânt, ci activează, în funcție de situația de comunicare, caracterul specializat sau nonspecializat. Cele două fațete activabile contextual ale unității lexicale prestază între ele o legătură polisemică. Această ipoteză este susținută de M. T. Cabré, din perspectiva unei *teorii comunicative a terminologiei*³.

2. Pentru alcătuirea corpusului am avut în vedere, în primul rând, presa de larg circulație, studiind ocurențele termenilor informatici pe o perioadă determinată: 2004–2009. De cele mai multe ori există posibilitatea deducerii unor mecanisme și „strategii” ale modificării/evoluției semantice, în momentul în care, în cazul unităților analizate, sunt detectate la nivelul textelor schimbări ale preferințelor contextuale. Revenim aici afirmăm

¹ Bidu-Vrănceanu (2007: 23–25).

² Fenomenul este numit și *dinamic semantic* (Bidu-Vrănceanu 1993: 63–87; 2003: 291–298; Stoichițoiu-Ichim 2001: 12–14; 2006: 11–17), *neologie semantică* (Mortureux 1997: 117–120), *schimbare de sens* sau *tropi* (Nyckees 1998: 105–133; Lehmann și Martin-Berthet 1998: 78–90), *evoluția sensului* (Nicklas-Salminen 2003: 159–165) sau, la modul general, *conotații* (Spillner 1994: 53).

³ Vezi, spre exemplu, Cabré (2000: 30, 33, 34); Cabré, Adelstein (2002: 1, 8, 15 ș.a.).

f cut de V. Nyckees 2000, conform creia „a detecta o modificare de sens înseamnă a detecta în texte o modificare a regulilor de uzaj”.

Am considerat reprezentative pentru analiză textele cu grad redus de specializare, sau nespecializate (în domeniul vizat – informatică) a adică, am selectat corpusul fiind când apel la arhiva electronică a celor mai cunoscute publicații actuale, din diverse segmente de presă, dar evitând publicațiile cu profil informatic. Tipul de discurs vizat a fost, deci, cel de vulgarizare, puțin specializat, fiind cut de specialiști în grade diferite pentru nespecialiști.

3. În urma analizei corpusului s-au putut distinge o serie de mecanisme ale dezvoltării polisemiei: termenii își extind utilizarea (în contextul permisiv al limbii generale) prin metaforă sau metonimie, „exploatănd” contextul imediat, care poate fi atât **a.** un alt termen despecializat (informatic sau aparținând altui domeniu), cât și **b.** un cuvânt al limbii generale.

Referitor la prima situație, de cele mai multe ori, termenul informatic se întâmplă să corespundă unui alt cuvânt, mai vechi în limbă, fiind vorba, a adică, de o terminologizare a unei unități deja existente în vocabularul general¹, fie prin traducerea termenului specializat din altă limbă – în acest caz engleză – și împrumut de sens, fie pe teren propriu.

3.1. În cazul extinderii **metaforice**, putem vorbi despre un traseu metaforic pe teren românesc, sau despre refacerea traseului metaforic, când este vorba de **calc semantic** (vezi Zafiu 2001: 89), în situația terminologiei informatice, modelul fiind aproape exclusiv limba engleză.

Mecanismul constă în extinderea prin analogie a uzului termenului informatic, pe baza relației de sensuri a cuvântului din contextul imediat. Extinderea metaforică se poate manifesta și pe baza relației de sinonime (de cele mai multe ori fiind vorba de sinonimie în sens larg – Coteanu 1985: 58-59) care caracterizează un anumit sens al cuvântului din contextul imediat.

3.1.1. Extinderea metaforică poate fi ilustrată prin utilizarea lui ACCESA în contextul (imediat) ZON, polisemantic în limbă:

A ACCESA este atestat în română (și) în **contextul informatic ZON (a site-ului/de Internet/de upload/de blog .a)**. Cuvântul românesc, mai vechi în limbă, traduce termenul informatic englezesc FIELD și calchiază sensul specializat de (Zon s.f. (engl. field) „Ansamblu de poziții în memorie, într-o listă etc., conținând informații cu aceeași semnificație”) – *Dicționar de informatică*, 2003. Sunt atestate exemple precum:

- (1) *Pentru A ACCESA zona privată a acestui site vă rugăm să vă autentificați.*²
- (2) *Pentru a putea ACCESA zona de Intranet, trebuie să accesați linkul Intranet din meniul de jos.*³
- (3) *Autentificați-vă pentru A ACCESA zona privată a site-ului.*⁴
- (4) *Pentru A ACCESA zona de upload, vă rugăm, completați formularul alăturat.*⁵
- (5) *Dacă doreți să aflați mai multe despre fața neoficială BRGWork poartă ACCESA zona de blog cu testimoniale și poze.*⁶

¹ O caracteristică a domeniului informatic este tendința de creare a termenilor prin metaforizarea unor unități aparținând vocabularului uzual, preferându-se analogia cu realități familiare, în scopul sporirii accesibilității pentru utilizatorul de rând.

² <http://www.hostmpro.com/index.php/ro/component/user/login.html>.

³ <http://www.mmuncii.ro/ro/ajutor-231-view.html>.

⁴ <http://forum.joomla.ro/modificare-mesaj-de-login-t7597.0.html>.

⁵ www.magazinuldetablouri.ro/efecte.html.

⁶ http://www.wtusa.ro/work_and_travel/firme_romania/belrao_grup.

În limba română, ACCESA ajunge să fie utilizat și în contexte precum **ZON de dezvoltare/ZON de bucurie/ZON de investitori străini** .a.m.d, dar și **ZON de cîmp/rare/de festival/rezidențial /de sud-est a Europei** .a, prin analogie, pe baza rețelei de sensuri ce caracterizează cuvântul ZON :

- (6) [...] creșterea valorii adăugate a serviciilor pentru afaceri (organizare de evenimente, dar și **ACCESAREA zonei de investitori străini** prin intermediul unui Centru de asistență).¹
- (7) Nicio minte nu poate **ACCESA o zonă de bucurie** din una de suferință cum nicio minte deprimată profund nu poate găsi resurse pentru idei mai bune.²
- (8) Termenul până la care pot fi depuse documentele pentru **ACCESAREA Zonei de Dezvoltare** din Alba Iulia a fost prelungit prin hotărârea Consiliului local...³
- (9) Pentru a **ACCESA zona de cîmp/rare** (Colibri) puteți urma unul din cele două drumuri de acces.⁴
- (10) Este necesar să se pregătească și să se asigure, nu numai pentru a **ACCESA zona de festival**, ci și pe tot parcursul zilelor și în cadrul zonei de festival.⁵

ACCESA își extinde apoi utilizarea din contextul **ZON** și în contexte precum **SAT, ORA, DRUM**⁶ .a. prin „derivare sinonimică”:

- (11) **Satul poate fi ACCESAT** de pe drumul E578 dintre Miercurea Ciuc și Gheorgheni...
- (12) [...] drumurile montane la cabana Harghita-Mădăra (1794 m), pe **drumul forestier. Poate fi ACCESAT** de la Pensiunea Filio pe jos sau cu autoturism.⁷
- (13) Rm. Vâlcea – Obârșia Lotrului este un **drum complet asfaltat posibil de ACCESAT** cu orice mașină.⁸
- (14) [...]acesta fiind **drumul de centură** care leagă rețeaua spre Cluj și Timișoara de vama Bor, **drum ce poate fi ACCESAT** și de autocamioane.⁹
- (15) **Orașul** este accesibil, deoarece se află pe drumul național 12, care traversează orașele Sf. Gheorghe și Miercurea Ciuc, și **poate fi ACCESAT** și dinspre Brașov și dinspre Tg. Mureș.¹⁰
- (16) **Sutul lacului poate fi ACCESAT** pe drumul dintre Navodari și Sibioara.¹¹

Evoluția contextual-semantică a lui ACCESA în exemplele citate poate fi înșirată și prin **calc semantic**: ACCESA (a cărui legătură cu verbul englezesc TO ACCESS este stabilită la nivelul limbii comune, prin sensul înregistrat de dicționarele generale sub

¹ <http://www.icc.ro/activitate/sedinte/2005/25.01.05/A1.pdf>.

² <http://octavianpaler.ro/comentarii-si-citate/drumul-spre-maine/>.

³ http://www.monitorulab.ro/cms/arch/m_ab/weektitles/2007-10-01.html.

⁴ <http://cluburimontane.org/bin/liste/index.php?lng=ro&id=39399>.

⁵ <http://www.bestfest.ro/editia2009/romana/faq/index.html>.

⁶ Contexte care implică într-un fel sau altul conceptul de ZON .

⁷ <http://www.turismdevis.ro/cazare-pensiuni/cazare-Odorheiu-Secuiesc-HR/Pensiunea-mikes.html>.

⁸ www.daciaclub.ro/Obarsia-Lotrului-t14917.html.

⁹ www.euroglas.ro/index.php?do=profil.

¹⁰ <http://www.zenitpanzio.ro/index.php?cat=2>.

¹¹ http://iba.sor.ro/aia_lacul_tasaul.htm.

marca **inform.**), ar ajunge să calchizeze sensurile mai noi, generale, dezvoltate (posibil) prin derivare semantică de la sensul informatic, de corespondentul său, în limba engleză :

Oxford Advanced Learner's Dictionary înregistrează verbul **ACCESS** cu **s1.** „(computing) to open a computer file in order to get or add information” și **s2.** “(formal) to reach, enter or use sth.: The loft can be accessed by a ladder.”

De asemenea, **Encarta World English Dictionary** acordă mai mare atenție sensurilor generale ale acestui verb, înregistrând **ACCESS** cu **s1.** „enter place: to find a means of entering or approaching a place”, **s2** „get information: to have the opportunity or right to experience or make use of something” și **s3** „call up data: to retrieve data or a computer file: The program can be accessed using the correct password”.

Facem clarificarea că ordinea apariției sensurilor este cea prezentată de dicționarul **OXFORD**¹, sensurile generale ale lui **TO ACCESS** manifestându-se mai târziu.²

Aadar, în română, **ACCESA** ar ajunge să fie tot mai des folosit cu sensurile de „(a avea dreptul sau posibilitatea de) a intra, a ajunge undeva, a pătrunde într-un loc” (vezi **s2.** din **Oxford Advanced Learner's Dictionary**, respectiv **s1.** din **Encarta World English Dictionary**) în contexte generale, atipice, precum **ZON** (de cârcare/de festival/rezidențial /de sud-est a Europei), **DRUM** (forestier/de centură națională), **SAT**, **ORA** .a.m.d., după modelul limbii engleze.

3.1.2. Un alt exemplu de extindere metaforică este utilizarea lui **ACCESA** în contextul **PROGRAM**:

ACCESA care în terminologia informatică apare și în contextul **PROGRAM**, ajunge, prin analogie, să se extindă asupra altor tipuri de program, extinderea metaforică realizându-se și în acest caz pe baza relației de sensuri ce caracterizează cuvântul (program), în contexte de genul:

- (17) **ACCESAREA** programelor canalului de tiri, unde sensul devine pentru vorbitorul obișnuit **ACCESA** = **a viziona, a urmări** („EuroNews a anunțat că va lansa un serviciu de televiziune pe Internet care va permite **ACCESAREA** în direct a **programelor** canalului de tiri” – **B.N.**, 10.07.2007)

¹ Vezi, în acest sens, comentariul lui Béjoint 2001: 58, care face referire la **ordonarea cronologică** a sensurilor în **Oxford English Dictionary (OED)** și al lui Considine 1997: 234, tot cu referire la OED: „The senses of polisemous words are being arranged in historical order, or in historical order within historically ordered branches.”

² Deși substantivul **ACCESS** este atestat în limba engleză încă din 1325, cu sensuri generale, varianta verbală, **TO ACCESS** manifestă inițial un sens informatic, sensurile generale apărând mai târziu. Dovadă este faptul că, și la ora actuală, conversiunea la verb nu este admisă decât cu mari restricții în engleză. Utilizarea verbală a lui **ACCESS**, a cărei primă atestare este 1962 (conform **Merriam-Webster Dictionary**), este asociată calculatoarelor și a pătruns ulterior și în **limba generală**, unde încă se recomandă prudență în folosirea verbului. Edificator din acest punct de vedere este comentariul din **Oxford Dictionary of American Usage and Style**: „As a verb, access has its origins in computerese. Like a number of nouns turned into verbs it now seems increasingly well ensconced in the language. But outside computing and electronic contexts, using access as a verb still jars sensitive ears. Avoid the verb if there's a ready substitute”. Reținem aici și nota de uzaj din **Encarta World English Dictionary**: „It is entirely appropriate to use access as a verb in computing contexts, as in **had to access several complex spreadsheets**, but some critics resist its use in general contexts such as **accessing bank accounts or biographical information**.”

- (18) **ACCESAREA unui program de cercetare** („Cum tradiția la noi este ca sumele destinate granturilor să fie cu cel puțin un ordin de mărime mai mici decât cele pentru proiecte, se pot întrevădea, de pe acum, dificultățile financiare prin care vor trece cei care vor **ACCESA** acest **program** (Programul 3 al PNCDI-2, intitulat „Idei”) – **R.L.**, 12.05.2007) unde ACCESA dezvoltă, prin utilizarea în presa adresată publicului larg, sensurile de **a alege; a se implica în**, sau în relație cu terminologia **economico-financiar** :
- (19) **ACCESAREA programelor de finanțare, a programelor PHARE, SAPARD** („De acum încolo se va putea face plata mult mai repede și se va simplifica procedura de ACCESARE a programului SAPARD.” – **B.N.** 12.08.2005; „Fermierii care vor să-și cumpere un tractor nou au de ales între a accesa fondurile puse la dispoziție de autoritățile române în cadrul programului „Rabla” și a opta pentru programul de cofinanțare european pentru achiziția de utilaje agricole, în cadrul Programului Național de Dezvoltare Rural (PNDR). Opțiunea care trebuie exercitată pentru că, potrivit reglementărilor comunitare, nu este permis **ACCESAREA** concomitent a celor două **programe...**” – **S.F.**, 15.08.2008 .a.

3.2. În cazul **metonimiei** putem vorbi de extinderea uzului termenului informatic în diverse contexte, ca urmare a unui lanț de transferuri metonimice care afectează cuvântul cu care termenul formează sintagmă. Uneori, și în cazul unora dintre contextele astfel obținute, propagarea termenilor se realizează pe baza relațiilor de sinonime (sinonimie în sens larg) ce caracterizează cuvântul din contextul imediat al termenului.

3.2.1. De pildă, **ON-LINE** și-ar extinde uzul după următorul traseu:

site on-line (site care găzduiește o) **publicație on-line**/(site al unei) **instituții on-line**/(site de prezentare a unui) **produs on-line**/(site prin intermediul căruia sunt accesate/cumpărate) **servicii/informații on-line** .a. sensul de [+ prin intermediul rețelei INTERNET] [+INTERACTIV] pe care-l dobândește ON-LINE în astfel de contexte implică desfășurarea unor **activități on-line** din partea unor utilizatori (**a citi on-line /a cumpăra on-line/a tranzacționa on-line/a promova on-line** .a.) ON-LINE ajunge să desemneze, a adăra, orice activitate desfășurată de utilizatori prin intermediul rețelei INTERNET.

Spre exemplu, interpretarea noastră este că o sintagmă precum **publicație ON-LINE** a fost obținută prin extinderea uzului termenului informatic într-un context (**publicație**) obținut prin transfer metonimic, fiind vorba de fapt de un **site** care găzduiește o **publicație** (conținut pentru recipient). Tot astfel interpretăm și extinderea termenului în contextul **a citi ON-LINE**, ca urmare a metonimiei consecințelor pentru cauză (o publicație **ON-LINE** implică o activitate **ON-LINE** – a citi, în cazul de față – din partea unui utilizator). În astfel de contexte, sensul pe care îl dobândește **ON-LINE** este de [+ prin intermediul rețelei INTERNET] [+INTERACTIV].

De asemenea, **ON-LINE** și-ar extinde utilizarea în contextul **produs** ca urmare a unui transfer metonimic, fiind vorba de fapt de un *site de prezentare a unui produs ON-LINE*; mai departe, **produs ON-LINE** implică o anumită **activitate ON-LINE** (*a cumpăra, a tranzacționa, a verifica* .a.) din partea unui utilizator (un exemplu de genul **a cumpăra ON-LINE** ar fi obținut ca urmare a unui transfer metonimic – consecințelor pentru cauză – de la **produs ON-LINE**). Pentru înființarea propagării metonimice a lui ON-LINE au fost alese

contexte generale, în scopul de a atrage atenția asupra calității termenului de a se combina și cu hiponimele respectivelor cuvinte: de pildă, în cazul sintagmei **publicație ON-LINE: avem ziar/cotidian/revistă/dicționar .a. ON-LINE**.

Exemplele analizate, care conțin termenul informatic ON-LINE sunt atestate și în limba engleză¹, de aceea nu putem exclude o atare evoluție semantică sub influența acesteia.

3.2.2. De asemenea, **ACCESA** este foarte des întâlnit în contexte precum „**credit**”, „**bani**”, „**finanțări**”, „**fonduri**”, „**card**” .a, termeni ce apar în domeniului economico-financiar. De la ACCESAREA sistemelor informatice ale automatelor bancare (ATM-uri), sau a sistemelor informatice de tranzacții bancare, încasări și plăți .a., s-a ajuns la dezvoltarea unor sintagme precum „**ACCESAREA cardului**”, „**ACCESAREA banilor**”, „**ACCESAREA de fonduri**” .a..

O posibilă interpretare este că astfel de construcții au luat naștere printr-o serie de **metonimii**: de la „ACCESAREA sistemului informatic” (cu care sunt prevăzute ATM-urile) prin intermediul cardului s-a ajuns la „ACCESAREA cardului.” („Documentele necesare la ACCESAREA cardului BCR-MasterCard-Altex sunt copia actului de identitate și documentele care atestă realizarea de venituri”- **B.N.** 24.08.2005); de la „ACCESAREA cardului [pentru a extrage o sumă de bani]”, se ajunge la „ACCESAREA banilor/a sumelor de bani.” („Împrumuturi pentru ACCESAREA banilor europeni nerambursabili” – **A.**, nr.5144, 2007; „Alegerea momentului optim de contractare a unui împrumut va permite ACCESAREA unei sume mai mari de bani” – **B.N.** 08.12.2005). Apoi, prin **derivare sinonimică** se creează contexte precum ACCESAREA fondurilor/creditelor/împrumuturilor .a, ACCESA apărând în combinații cu termeni care implică într-un fel sau altul conceptul de BANI.²

4. Termenii informatici precum ACCESA, INTERFAȚĂ, ON-LINE, A PROCESA, .a., frecvent utilizați în presa actuală, pierd caracterul monoreferențial și monosemantic, participând la un proces de lexicalizare, prin dezvoltarea de sensuri conotative în relația cu limba comună sau cu alte terminologii.

Deși domeniul informaticii cunoaște o evoluție extraordinară (informatica fiind în prezent unul dintre cele mai dinamice domenii ale cunoașterii umane, înregistrând, pe zi ce trece, progrese tot mai mari), manifestată la nivel internațional, cu importante consecințe de ordin lingvistic, înregistrarea avântului terminologiei informatice este slab reprezentată la nivelul dicționarelor generale ale limbii române, de unde ar decurge necesitatea de corelare a acestora cu realitatea limbii române actuale (prin înregistrarea de termeni sau sensuri noi, inclusiv evidențierea dinamicii semantice pe care o manifestă termenii informatici care migrează spre limba comună).

SURSE

22, s. pt. mânal, București.

Academia Ca avencu (A.C.), s. pt. mânal, București.

Adevărul (A.), s. pt. mânal, București.

¹ Ilustrative sunt, în acest sens, atât definițiile lui ON-LINE din Longman Dictionary of Contemporary English (<http://www.ldoceonline.com/dictionary/online>) sau din Cambridge Advanced Learner's Dictionary (<http://dictionary.cambridge.org/results.asp?searchword=ONLINE>), dar și contextele („usage examples”) înregistrate de Webster's New World College Dictionary, 4th Ed. (<http://www.yourdictionary.com/examples/online>).

² Pentru o analiză detaliată a acestor situații vezi Rizea (2009: 137–139).

Banii No tri (B.N.), s pt mânal, Bucure ti.
Dilema Veche (D.V.), s pt mânal, Bucure ti.
Jurnalul Na ional (J.N.), cotidian, Bucure ti.
România Liber (R.L.), cotidian, Bucure ti.
S pt mâna Financiar (S.F.), s pt mânal, Bucure ti.

Dic ionar de informatic , 2003, Pierre Morvan (ed.), Bucure ti, Editura Niculescu.

ENCARTA WORLD ENGLISH DICTIONARY [NORTH AMERICAN EDITION]

<http://encarta.msn.com/enenet/features/dictionary/dictionaryhome.aspx>

OXFORD ADVANCED LEARNER'S DICTIONARY, 7TH REVISED EDITION,
HORNBY, A. S., OXFORD UNIVERSITY PRESS, 2007.

MERRIAM-WEBSTER ONLINE DICTIONARY <http://www.merriam-webster.com/>

OXFORD DICTIONARY OF AMERICAN USAGE AND STYLE

(<http://www.encyclopedia.com/The+Oxford+Dictionary+of+American+Usage+and+Style/publications.aspx?pageNumber=1>)

LONGMAN DICTIONARY OF CONTEMPORARY ENGLISH

(<http://www.ldoceonline.com/dictionary/online>)

CAMBRIDGE ADVANCED LEARNER'S DICTIONARY

(<http://dictionary.cambridge.org/results.asp?searchword=ONLINE>)

WEBSTER'S NEW WORLD COLLEGE DICTIONARY, 4TH EDITION,

(<http://www.yourdictionary.com/examples/online>)

COMPUTER TELEPHONY & ELECTRONICS DICTIONARY AND GLOSSARY

<http://www.csgnetwork.com/glossary.html>

FREE ON-LINE DICTIONARY OF COMPUTING

<http://foldoc.org/Free+On-line+Dictionary+of+Computing>

BIBLIOGRAFIE

- Béjoint, Henri, 2001, *Modern Lexicography: An Introduction*, Oxford, Oxford University Press.
Béjoint, Henri, Philippe Thoiron (eds.), 2000, *Le sens en terminologie*, Lyon, Presses Universitaires de Lyon.
Bidu-Vr nceanu, Angela, 1993, *Lectura dic ionarelor*, Bucure ti, Editura Metropol.
Bidu-Vr nceanu, Angela, 2003, „Dinamica sensurilor cuvintelor române ti din pân în 2002”, în Pan Dindelegan (coord.) 2003: 291–299.
Bidu-Vr nceanu, Angela, 2007, *Lexicul specializat în mi care. De la dic ionare la texte*, Bucure ti, Editura Universit ii din Bucure ti.
Cabré, Maria Teresa, 2000, „Sur la représentation mentale des concepts: bases pour une tentative de modélisation”, în Béjoint, Thoiron (eds.) 2000: 20–37.
Cabré, Maria Teresa, Andreína Adelstein, 2002, „The Specificity of Units with Specialized Meaning: Polysemy as Explanatory Factor”, *D.E.L.T.A.*, 18: ESPECIAL, p. 1–25.
Candel, Danielle (ed.), 1994, *Français scientifique et technique et dictionnaire de langue*, Paris, Didier Érudition.
Considine, John, 1997, „Etymology and the Oxford English Dictionary: a response”, *International Journal of Lexicography*, 10, 3, p. 234–236.
Coteanu, Ion, 1985, *Limba român contemporan . Vocabularul*, Bucure ti, Editura Didactic i Pedagogic .
Lehmann, Alise, Françoise Martin-Berthet, 1998, *Introduction à la lexicologie. Sémantique et morphologie*, Paris, Dunod, p. 78–90.
Mortureux, Marie-Françoise, 1997, *La lexicologie entre langue et discours*, Paris, SEDES.
Niklas-Salminen, Aino, 2003, *La lexicologie*, Paris, Armand Colin.
Nyckees, Vincent, 1998, *La sémantique*, Paris, Belin.

- Nyckees, Vincent, 2000, „Changement de sens et déterminisme socio-culturel”, *Théories contemporaines du changement sémantique*, p. 31–58.
- Pan Dindelegan, Gabriela (coord.), 2002, *Aspecte ale dinamicii limbii române actuale* (I), Bucure ti, Editura Universit ii din Bucure ti.
- Pan Dindelegan, Gabriela (coord.), 2003, *Aspecte ale dinamicii limbii române actuale* (II), Bucure ti, Editura Universit ii din Bucure ti.
- Rizea, Monica, 2009, *De la monosemie la polisemie în termenii tehnico- tiin ifici*, tez de doctorat, Universitatea din Bucure ti.
- Spillner, Bernd, 1994, „Terminologie et connotations”, în Candel (ed.) 1994: 53–62.
- Stoichi iou Ichim, Adriana, 2001, *Vocabularul limbii române actuale. Dinamic . Influen e. Creativitate*, Bucure ti, Editura ALL.
- Stoichi iou Ichim, Adriana, 2006, *Creativitate lexical în româna actual*, Bucure ti, Editura Universit ii din Bucure ti.
- Zafiu, Rodica, 2001, *Diversitate stilistic în româna actual*, Bucure ti, Editura Universit ii din Bucure ti.

***Mechanisms of Polysemisation at the Contact of the IT
Terms with the General Language***

A very important role in the development of terminological polysemy has been assigned to the phenomenon of term migration, towards other specialized domains, or the general language (GL). We assume that this phenomenon is mainly determined by the new extralinguistic reality: the tendency towards “democratization of knowledge” or “laicization of sciences” on the one hand, and, on the other hand, the development of new, interdisciplinary domains. Following the perspective of external, descriptive terminology, the article aims at illustrating a number of mechanisms of polysemy development, in the case of the IT terms that migrate towards GL. The terminological units that migrate in the permissive context of GL extend their usage through metaphor or metonymy, by “exploiting” the immediate context, meaning another determinologized unit belonging to IT, or to another specialized domain, or a word of the general language. These cases are being illustrated by the analysis of “TO ACCESS” and “ON-LINE”.